

RAPORT

PRIVIND ACTIVITATEA PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI UNGHENI ÎN ANUL 2023

Cuprins

Achiziții publice...	3
Impozite și taxe...	4
Comerț și prestări servicii...	6
Arhitectură și urbanism	7
Proiecte de investiții	8
Regim funciar și cadastru	11
Drumuri	12
Securitate în traficul rutier.....	13
Reparații instituții publice.	13
Iluminat public.....	14
Servicii sociale.....	15
Serviciul juridic... ..	16
Comunicare, relații cu publicul	17
Relații internaționale	20
Cultură, tineret, sport.....	21
Resurse umane.....	26
Activitatea Consiliului Municipal... ..	26
Executarea bugetului municipiului Ungheni.....	27
Concluzii.....	36

Primăria municipiului Ungheni își desfășoară activitatea în baza „Regulamentului de organizare și funcționare a Primăriei municipiului Ungheni”, adoptat prin decizia nr. 1/14 din 15 februarie 2019 și în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova .

În perioada de referință, Primăria și-a concentrat eforturile asupra îmbunătățirii calității serviciilor prestate populației, asigurării integrității și transparenței decizionale, elaborării de strategii și programe de dezvoltare, atragerii de investiții, soluționării problemelor ce țin de buna activitate a instituțiilor publice și întreprinderilor municipale, sporirii calității lucrărilor de amenajare etc.

O atenție sporită a fost acordată susținerii sectorului de tineret, municipiul Ungheni fiind declarat „Capitala Tineretului 2023”. A fost susținută în continuare dezvoltarea culturii și sportului, protecția mediului, parteneriatele și colaborarea cu sectorul antreprenorial și neguvernamental, dezvoltarea relațiilor cu orașele înfrățite, promovarea turismului etc.

ACHIZIȚII PUBLICE

Achizițiile publice reprezintă un domeniu foarte important în utilizarea fondurilor publice alocate pentru finanțarea cheltuielilor efectuate, care satisfac necesitățile autorității contractante și instituțiilor subordonate. Conform prevederilor legislative în vigoare, achizițiile publice sunt reglementate de Legea privind achizițiile publice nr.131 din 03.07.2015, cât și Hotărârile de Guvern aprobate.

Pe parcursul anului 2023, au fost desfășurate, în total, 30 de proceduri de achiziție publică, proceduri de achiziție prin cerere a ofertelor de preț, licitații deschise, alte proceduri de achiziție de valoare mică în valoare de 30.294.400 lei.

În rezultatul desfășurării procedurilor de achiziție pentru necesitățile Primăriei municipiului Ungheni și ale instituțiilor publice din subordine, au fost încheiate contracte cu valoare totală de 96.640.000,00 lei, ceea ce constituie 46% din bugetul executat la partea de cheltuieli pentru anul 2023.

Cele mai importante proiecte din punct de vedere valoric, cu impact economic și social, realizate în anul 2023 au fost:

- lucrări de renovare a fațadei la Grădinița „Guguță”, în valoare de **678.910,11 lei**;
- lucrări de izolare termică exterioară la Grădinița „Steluța”, în valoare de **2.677.777,77 lei**;
- lucrări de reparație capitală a unei grupe-creșă din Grădinița ”Steluța” – **327.338,66 lei**;
- lucrări de izolare termică exterioară la Grădinița „Tereza Sobolevschi” – **354.623,14 lei**;
- lucrări de izolare termică exterioară la Grădinița „Licurici” – **2.459.009,77 lei**;
- lucrări de amenajare a teritoriului adiacent, urmare a construcției rețelelor de canalizare de pe str. Romană în cadrul proiectului „Eficientizarea infrastructurii publice prin extinderea sistemului de canalizare în municipiul Ungheni” prin Programul Național „Satul European” – **557.344,39 lei**;
- servicii de amenajare și întreținere a spațiilor verzi în municipiul Ungheni – **324.000,00 lei**;
- servicii de aplicare a marcajului rutier, în valoare de **827.839,98 lei**;
- lucrări de brașament la rețelele electrice de joasă tensiune (0,22 v) pentru alimentarea cu energie electrică a stațiilor de așteptare Tip 2 și 3 și conexiunea panourilor de publicitate la

- curentul electric de pe teritoriul municipiului Ungheni și satului Semeni – **195.800,00 lei**;
- lucrări de reparație a unor porțiuni de drum cu acces în curtea blocurilor de locuit nr. 7 și 9 de pe str. Oleg Ungureanu – **146.7042,06 lei**;
 - lucrări de reparație a unor porțiuni de drum cu acces în curtea blocurilor de locuit nr. 12, 14, 18 de pe str. B. P. Hasdeu – **489.952,83 lei**;
 - lucrări de reparație a unor porțiuni de drum cu acces în curtea blocului nr. 3 de pe str. Vasile Lupu – **413.561,77 lei**;
 - lucrări de reparație capitală a străzii Tereza Sobolevschi – **3.568.564,26 lei**;
 - lucrări de reparație a străzii Constantin Stamat – **451.781,78 lei**;
 - servicii de reparații curente a străzilor din municipiul Ungheni – **1.661.270,34 lei**;
 - lucrări de plombare cu beton asfaltic a străzilor din municipiul Ungheni, strat grosimea de 5 cm: Burebista - 300 mp, Bălcescu - 650 mp, Iașului - 420 mp, Solidarității – 240 mp, Unghiului și Lacului – 100 mp, Arcașii lui Ștefan - 120 mp, Ion Creangă - 100 mp, Mihai Viteazul – 200 mp, Alexandru Plămădeală - 350mp, Eminescu - 60 mp, Romană – 100 mp, Cosbuc - 140 mp;
 - lucrări de amenajare a unui spațiu de agrement și recreere pe str. Națională – **444.246,98 lei**;
 - lucrări de amenajare a 10 terenuri de joacă – **334.491,98 lei**;
 - lucrări de construire a rețelelor de canalizare de pe str. Romană – **3.716.400,00 lei**;
 - lucrări de construire a Centrului de Informare Turistică – **2.988.624,39 lei**;
 - lucrări de reparație capitală a trotuarului pe str. B.P.Hasdeu – **803.525,92 lei**.

Toate procedurile de achiziție au fost desfășurate în conformitate cu legislația în vigoare.

Primăria municipiului Ungheni a utilizat platforma publică de achiziții SIA RSAP MTender pentru publicarea procedurilor de achiziție publică, asigurând astfel transparența procesului de achiziție și accesul liber și nelimitat al tuturor persoanelor interesate și contribuind la implementarea reformei în domeniul achizițiilor publice. Anunțurile privind procedurile de achiziție au fost publicate în Buletinul Achizițiilor Publice și pe pagina web a Primăriei municipiului Ungheni – www.ungheni.md. Sunt publicate, de asemenea, rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziție publică, planurile de achiziții, inclusiv modificările ulterioare, anunțurile de atribuire a contractelor de achiziție publică.

IMPOZITE ȘI TAXE

În cadrul Primăriei municipiului Ungheni, activează Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale (SCUTL), care, prin serviciile sale de specialitate, asigură colectarea impozitelor și taxelor locale, impunerea tuturor contribuabililor persoane fizice, colectarea impozitelor și taxelor locale, urmărirea restanțelor, deservirea contribuabililor, soluționarea cererilor și contestațiilor legate de activitatea desfășurată, întreprinderea măsurilor de conformare benevolă..

Trebuie de remarcat faptul că activitatea de impunere fiscală este una complexă, ce implică informarea contribuabililor, verificarea și preluarea documentelor depuse de aceștia la ghișeul primăriei, analizarea și efectuarea impunerilor și încetărilor de rol pentru bunurile impozabile deținute de către contribuabilii municipiului.

Evidența integrală și conformă a contribuabililor, ale căror obligații fiscale sunt calculate de SCITL, este asigurată prin gestionarea Sistemului Informațional Automatizat „Cadastrul fiscal”,

Sistemului Informațional Automatizat „SCITL”, Sistemului Informațional „Salubritatea spațiilor publice”.

Activitățile desfășurate în anul 2023:

- a fost asigurată evidența a **25.968** obiecte ale impunerii (terenuri, clădiri, case de locuit individuale, apartamente, garaje, încăperi izolate) și **18.951** contribuabili (persoane fizice) la impozitul pe bunurile imobiliare administrat prin intermediul SIA „Cadastrul fiscal 2”;
- a fost asigurată evidența a **54** obiecte ale impunerii (case de locuit individuale neevaluate) și **54** contribuabili (persoane fizice) la impozitul pe bunurile imobiliare, administrat prin intermediul SIA „SCITL”;
- a fost asigurată evidența a **27.982** persoane fizice înscrise cu domiciliul în municipiul Ungheni și **12.383** contribuabili (persoane fizice înregistrate în calitate de proprietar al bunului imobil cu destinație locativă) la taxa pentru salubritate, administrat prin intermediul SI „Salubritatea spațiilor publice”;
- au fost acordate scutiri subiecților impunerii, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, la plata impozitului pe bunurile imobiliare la **5671** de contribuabili, în mărime de **667.013 lei**, și la taxa de salubritate – la **473** de contribuabili, în mărime de **16.596 lei**;
- în perioada ianuarie – noiembrie 2023, SCITL a emis și a expediat în termen un număr de **15.224** avize de impunere fiscală pentru contribuabili persoane fizice deținători de bunuri imobile la impozitul pe bunurile imobiliare și **50.615** avize de impunere fiscală pentru contribuabili persoane fizice înregistrate în calitate de proprietar al bunului imobil cu destinație locativă la taxa de salubritate;
- SCITL a emis și a expediat **620** de somații (inclusiv 120 de somații cu aviz) pentru contribuabili persoane fizice ce au admis restanțe la plata impozitului pe bunurile imobiliare și **541** (inclusiv 96 somații cu aviz) - pentru contribuabili persoane fizice ce au admis restanțe la plata taxei de salubritate;
- au fost încasate impozite și taxe: la plata impozitului pe bunurile imobiliare - în proporție de **89%** (în mărime de **3.169,5 mii lei** din suma planificată de 3.560 mii lei), la taxa de salubritate - în proporție de **88,2%** (în mărime de **857,5 mii lei** din suma planificată de 975 mii lei);
- au fost analizate, soluționate și operate în baza de date cererile în vederea scutirii de la plata impozitelor și taxelor locale a persoanelor fizice care se încadrează în prevederile legislației în vigoare;
- au fost emise și eliberate certificate de confirmare fiscală – acestea au fost eliberate în timp real;
- s-au efectuat impunerile și încetările de rol pentru bunurile impozabile deținute de către contribuabilii municipiului Ungheni – aceste operațiuni au fost efectuate în termen;
- au fost întocmite răspunsuri în conformitate cu legislația fiscală, în termen legal, la toate cererile depuse de către contribuabili/instituții;
- au fost întocmite rapoarte de debite pentru reglementarea situației fiscale a contribuabililor, acolo unde s-a constatat a fi necesar;

- au fost verificate și soluționate cereri de restituire a sumelor achitate în plus cu întocmirea calculelor pentru restituirea sumelor provenite în urma modificărilor efectuate (scutiri, sume achitate în plus, modificări ale obiectelor impozabile sau subiecților impozabili apărute în urma efectuării tranzacțiilor);
- au fost eliberate duplicate ale avizelor de plată la cererea contribuabililor persoane fizice;
- au fost formulate și transmise diferitelor instituții cereri de informații în ceea ce privește datele de identificare actualizate ale contribuabililor;
- au fost verificate zilnic conform extrasului trezorerial al plăților efectuate cu descărcarea lor în conturi, și rezolvarea neconcordanțelor legate de aceste plăți.

COMERȚ ȘI PRESTĂRI SERVICII

În conformitate cu prevederile Legii nr. 231 „Cu privire la comerțul interior”, Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în orașul Ungheni, aprobat prin decizia Consiliului Orașenesc Ungheni nr. 2/22 din 24.02.2017, se efectuează examinarea notificărilor privind inițierea activității de comerț și, respectiv, emiterea de înștiințări de recepționare a notificării pentru desfășurarea activității în domeniul comerț și/sau prestare servicii pentru agenții economici, persoane juridice și persoane fizice din municipiul Ungheni.

Totodată, este reglementată activitatea în unitățile capitale cu destinație comerț și/sau prestare servicii, activitatea unităților de comerț ambulant – gherete, tonete, tarabe ș.a., precum și activitatea în cadrul târgurilor, iarmaroacelor, manifestațiilor culturale, sportive și a altor evenimente similare.

Începând cu 15 mai 2019, notificările depuse de către agenții economici privind inițierea activității de comerț, modificarea datelor din notificarea eliberată anterior, notificarea privind încetarea activității se examinează de către Primăria municipiului Ungheni pe principiul Ghișeului Unic - prin accesarea resursei informaționale în domeniul comerțului, e-Permis, instituită și administrată de Guvern.

Datorită faptului că Primăria municipiului Ungheni este conectată la baza de date a Camerei de Înregistrare de Stat, Agenției de Evidență a Populației, Centrului Național de Sănătate Publică, Agenției Naționale Siguranța Alimentelor, iar persoana responsabilă de procesarea notificărilor are acces și la baza de date a Agenției Cadastru, examinarea notificării și, respectiv, emiterea înștiințării de recepționare a notificării se efectuează obiectiv, transparent și în termenii prevăzuți de legislație: 1 zi - în cazul depunerii fizice la Primărie a notificării și 2 zile lucrătoare - în cazul depunerii notificării online.

În anul 2023, de către Primăria municipiului Ungheni au fost examinate și emise înștiințări de recepționare a circa **540** notificări, dintre care 152 notificări privind inițierea activității de comerț, 84 notificări privind încetarea activității de comerț și 304 notificări depuse de către persoanele fizice care până la data de 01.07.2023 au activat în piețele comerciale pe baza patentei de întreprinzător și, respectiv, au trecut la activitatea independentă de comerț.

La momentul de față, în municipiul Ungheni funcționează:

2 piețe comerciale mixte:

- piața comercială centrală mixtă (str. Vlad Țepeș 15), administrată de COOPCOMERȚ a UCCP Ungheni;
- piața comercială mixtă (str. Națională f/n), administrată de SRL „Setraco”.

3 piețe comerciale de tip închis:

- piața „mărfuri industriale”, incinta „Andrieș” (str. Națională 14), administrată de S.A. „Megaron”;
- piața „mărfuri industriale” (str. V. Alecsandri 6), administrată de S.R.L. „Vestimal”;
- piața „mărfuri industriale” (str. V. Alecsandri 7), administrată de S.R.L. „Taliveg”;

1 piață de animale și păsări (str. O. Ungureanu f/n), administrată de SRL „Vladimina”.

Legea nr. 105-XV din 13.03.2003 „Privind protecția consumatorului”, art. 24, stabilește atribuțiile administrației publice locale în problema protecției consumatorului la capitolul comerț și prestare servicii. În 2023 au parvenit mai multe plângeri legate de activitatea întreprinderilor de comerț și prestare servicii alimentație publică. Printre subiectele abordate se numără:

- comerțul neautorizat cu mărfuri pe trotuarul din strada Vasile Alecsandri și pe străzile adiacente Pieței comerciale centrale precum și pe trecerea pentru pietoni din prajma căminului Colegiului de Medicină;
- incomoditățile create de mijloacele de transport din care ce comercializează fructe și legume pe străzile municipiului;
- tulburarea liniștii publice pe timp de noapte prin folosirea articolelor pirotehnice în timpul ceremoniilor și emiterea în timpul ceremoniilor din amplificatoare (boxe) muzicale.

Toate plângerile și reclamațiile parvenire au fost examinate în termenii prevăzuți de legislație, cu implicarea serviciilor abilitate. Pe marginea încălcărilor depistate au fost întocmite 15 procese-verbale, care au fost înaintate spre examinare Comisiei administrative.

În scopul îmbunătățirii nivelului serviciilor de transport public de călători, Primăria municipiului Ungheni a reperfectat orarul de deplasare a unităților de transport pe rutele municipale în așa fel, ca pe cele 10 monitoare instalate la stațiile de transport public să se regăsească informații despre ora de intrare - plecare a microbuzelor.

Instalarea acestor monitoare, la fel ca și construcția stațiilor de transport public, a dus la îmbunătățirea disciplinei atât a conducătorilor auto, cât și a pasagerilor.

ARHITECTURĂ ȘI URBANISM

În perioada de referință, în cadrul Biroului de arhitectură au fost înregistrate și examinate 296 de cereri ale locuitorilor municipiului Ungheni privind eliberarea certificatelor de urbanism informativ, autorizațiilor de construcții, schimbare de destinație a construcțiilor, autorizații de plasare a publicității etc.

Toate cererile au fost examinate, fiind eliberate:

- Certificate de urbanism – 97
- Certificate de urbanism informativ - 19

- Autorizații de construcție - 67
 - Autorizații de desființare – 12
 - Autorizații de schimbare a destinației construcțiilor – 6
 - Autorizații de plasare a publicității – 96.
- Au fost elaborate Planuri Urbanistice de Detaliu – 2.

Totodată, Serviciul arhitectură a fost implicat în procesele de inițiere, proiectate și implementare a obiectivelor de menire socială, culturală, locativă, industrială și de amenajare a teritoriului municipiului.

PROIECTE ȘI INVESTIȚII

În anul 2023, în municipiul Ungheni au fost implementate **24 de proiecte**, în valoare totală de **94.357.114,5 lei**, dintre care 19 proiecte au fost finalizate, iar 5 sunt în derulare.

Tot în 2023, au fost depuse la finanțatorii interni și externi 13 proiecte, dintre care 10 sunt selectate spre finanțare, 2 sunt în proces de evaluare și 1 a fost respins.

Per total, au fost atrase investiții sub formă de granturi nerambursabile, în valoare de **15.806.576,25 lei**.

Proiectele implementate au vizat următoarele domenii:

Dezvoltare capacități profesionale:

Pe parcursul anului, angajații Primăriei municipiului Ungheni au participat la diverse activități/ instruirii/ cursuri/ vizite de studiu, organizate în cadrul Programului „EU4Moldova: Regiuni – cheie”, finanțat de UE și implementat de PNUD și UNICEF Moldova, care au avut ca scop dezvoltarea capacităților profesionale în vederea prestării serviciilor publice de calitate:

- audit intern – instrument de asigurare a bunei guvernări în sectorul public/ vizită de studiu la Primăria municipiului Chișinău pentru reprezentanții primăriilor municipiilor Cahul și Ungheni;
- curs de limbă engleză (100 de ore academice) pentru 24 de angajați ai Primăriei municipiului Ungheni și ai instituțiilor publice subordonate;
- schimb de bune practici pentru implementarea conceptelor SMART City și SMART Village/ vizită de studiu a reprezentanților primăriilor municipiilor Cahul și Ungheni, precum și ai operatorilor de prestare a serviciilor în domeniile apă și canalizare, colectare a deșeurilor, gospodărie comunal-locativă, salubritate și întreținere a spațiilor verzi la Sibiu, Alba-Iulia și Ciugud, România;
- schimb de bune practici pentru implementarea conceptului de poli de creștere și cooperarea teritorială descentralizată în zonele metropolitane a reprezentanților primăriilor municipiilor Cahul și Ungheni, primarilor din raioanele Ungheni și Cahul/ vizită de studiu în Oradea, Zalău, Satu Mare, România;
- sesiuni de instruire privind Conceptul de oraș pol de creștere și cooperarea teritorială descentralizată;
- instruirii privind atragerea investițiilor, control intern managerial, implementarea standardelor ISO 9001 și ISO 37 001, securitate cibernetică și utilizarea soft-ului e-Cancelarie.

Apă și canalizare:

- au fost construite 1150 m rețea de canalizare pe str. Romană, segmentele: Vasile Alecsandri - Decebal și Vasile Lupu - Ion Creangă (*Programul „Satul European”, 2023 finanțat din FNDRL*);
- a fost construit un nou rezervor de apă de 1000 metri cubi, ceea ce va permite o securitate maximă în ceea ce privește asigurarea cu apă potabilă a populației atât din municipiul Ungheni, cât și din regiune (*Programul „EU4Moldova: Regiuni - cheie”*);
- în 18 blocuri locative au fost instalate 1000 de contoare inteligente de apă, dotate cu module de transmitere a datelor la distanță, ceea ce contribuie la o gestionare mai eficientă a resurselor de apă și elimină necesitatea de a vizita locuințele consumatorilor (*Programul „EU4Moldova: Regiuni - cheie”*);
- au fost achiziționate echipamente IT pentru operatorii de servicii din Ungheni, inclusiv costume și încălțăminte pentru angajații SRL “AVE Ungheni” și ÎM „Apă – Canal” Ungheni din sursele *Ambasadei Franței*.

Eficiență energetică:

- au fost instalate 1500 corpuri de iluminat de tip LED la Palatul de Cultură din Ungheni, ceea ce avea ca rezultat principal economisirea de energie electrică (circa 50 %) (*Programul Comunitatea Mea, finanțat de USAID*);
- au fost eficientizate energetic grădinițele: „Steluța” (*cu suportul financiar al orașului înfrățit Cluj-Napoca din România*), „Tereza Sobolevschi” și „Licurici”;
- a fost instalat un sistem inteligent și eficient de iluminat la 40 de stații de așteptare a transportului public din municipiul Ungheni și la 4 din Semeni, comuna Zagarancea (*Fondul de Granturi Mici pentru Orașe Poli de Creștere oferit de Solidarity Fund PL în Moldova cu suportul financiar al PolishAid*).

Mobilitate urbană:

- au fost reparate 16 km de drum: străzile Alexandru Boico (668 m/ *Programul „EU4Moldova: Regiuni – cheie”*) și Tereza Sobolevschi (630m), trotuarele pe următoarele porțiuni de stradă: B.P.Hașdeu (între străzile A. Boico și Bernardazzi); Mihai Eminescu (între străzile Romană și Alexandru cel Bun); Romană (str. Romană - Ștefan cel Mare); Națională (str. Romană - Ștefan cel Mare); Ștefan cel Mare (str. Națională - Petru Rareș); Decebal (sector 1: str. Națională și Romană, sector 2: str. Romană și Scuterniceni); Ion Creangă (str. Romană și Alexandru Boico), A. Boico (str. Decebal și Ion Creangă) – total 14,7 km;
- au fost amenajate 14 km piste de bicicliști (*Proiectul „Dezvoltarea transfrontalieră a transportului prietenos mediului”, finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului Operațional Comun România – Republica Moldova 2014-2020*) și 1,2 km piste de bicicliști pe str. Națională (*Programul „EU4Moldova: Regiuni – cheie”*), care asigură legătura dintre sectoarele orașului; 5 parcuri pentru biciclete acoperite și 10 neacoperite; au fost instalate 142 semne rutiere.

Managementul deșeurilor:

- a continuat implementarea proiectului pilot în Regiunea de Management al Deșeurilor nr. 5, care presupune crearea unui sistem durabil de management al deșeurilor solide în Republica Moldova (*împrumut al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și grant al Fondului multi-donator ESP în Moldova*).

Infrastructură socială:

- a fost amenajat un teren de joacă pe strada Națională (în preajma magazinului Korona/ *Programul „Satul European Expres”, 2023*);

- au fost amenajate 6 terenuri de joacă în curțile blocurilor de locuit;
- au fost începute lucrări de construcție a 10 terenuri de joacă în curțile blocurilor de locuit *cu suportul financiar din partea Guvernului Japoniei și implementat de Programul „EU4Moldova: Regiuni – cheie”*;
- a fost construit un teren de joacă pe teritoriul grădiniței „Tereza Sobolevschi”;
- a fost amenajată o grupă creșă în Grădinița „Steluța” (*Programul „Satul European Expres”, 2023*);
- au fost începute lucrări de creare a două centre comunitare, care vor oferi servicii sociale pentru persoane în etate (*finanțat de Fondul Națiunilor Unite pentru Populație în Moldova, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Guvernul Marii Britanii, Guvernul Japoniei, HelpAge International Moldova și Fundația Moldcell*) și persoane refugiate (*finanțat de Oficiul Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați / UNHCR*);
- a fost inaugurat Serviciul Specializat pentru victimele violenței sexuale la Ungheni (*Programul EVA-Promovarea egalității de gen în raioanele Cahul și Ungheni finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implemtnat de UNWOMEN în parteneriat cu UNICEF Moldova*)

Infrastructură sportivă:

La Stadionul Municipal au fost efectuate următoarele investiții cu suportul diasporei și a societății civile din Ungheni:

- au fost finalizate lucrările de construcție a terenului de baschet (*Programul Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” finanțat de Guvernul Republicii Moldova și cofinanțat de reprezentanții diasporei, agenți economici, cetățenii Municipiului Ungheni și Primărie*);
- au fost instalate 2 mese pentru tenis de masă în aer liber și o masă pentru teqball (tenis de picior) (*Programul Fundației Comunitare Ungheni_2023 „Cetățeni activi pentru comunități durabile”/ Ediția XXIII*).

Turism și dezvoltare economică:

În anul 2023 au fost implementate un șir de măsuri și activități de promovare a potențialului turistic al Regiunii Ungheni în cadrul proiectului „Acțiuni durabile pentru creștere economică prin turism”, finanțat de Uniunea Europeană prin Facilitatea Primari pentru creșterea economică, implementat de Primăria Municipiului Ungheni în parteneriat cu Centrul Regional de Dezvoltare Durabilă:

- a fost inaugurat Centrul de Informare Turistică care are menirea să asigure infrastructura necesară pentru promovarea producătorilor locali, a agenților economici care activează în domeniul turismului, meșterilor populari, precum și promovarea destinațiilor turistice, produselor alimentare, vinicole specifice regiunii Ungheni;
- au fost instalate 30 de indicatoare turistice;
- a fost achiziționată o scenă și accesorii pentru desfășurarea activităților culturale în aer liber
- au fost organizate 2 vizite turistice în municipiul Ungheni și două tabere de vară cu participarea reprezentanților din orașe înfrățite cu Ungheni (Iași, Cluj-Napoca, Konin, Kutaisi, Tskaltubo);
- au fost elaborate și diseminate materiale informative și promoționale privind potențialul turistic al municipiului Ungheni (pliante, fluturași, ghid turistic, broșură);
- au fost semnate 4 acorduri de colaborare cu entități similare din orașele înfrățite;
- a fost organizat un târg al meșterilor populari și producătorilor din regiunea Ungheni.

Parteneri:

Implementarea acestor proiecte a fost posibilă, grație parteneriatului durabil dintre Primăria Ungheni și actorii cheie: *societatea civilă* (AO Centrul Regional de Dezvoltare Durabilă, Fundația Comunitară Ungheni, AO Camera tinerilor antreprenori JCI Ungheni etc), *autoritățile naționale* (Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului, Agenția de Dezvoltare Centru), *donatorii externi* (Uniunea Europeană, Programul „EU4Moldova: Regiuni -

cheie”, Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională / USAID, Fondul de Solidaritate al Poloniei, Banca Europeană de Reconstrucții și Dezvoltare, UNHCR, UNFPA etc.) și orașele înfrățite (municipiile Cluj-Napoca, Dorohoi, Iași, Konin, Kutaisi, Tskaltubo, Andrezieux-Boutheon).

REGIM FUNCİAR ȘI CADASTRU

Fondul funciar al municipiului Ungheni constituie la moment **1623,254 hectare**, inclusiv pe categorii de terenuri:

- 1061,8915 hectare terenurile satelor, orașelor, municipiilor;
- 242,6707 hectare terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale;
- 91,5677 hectare terenurile fondului silvic;
- 227,1241 hectare terenurile fondului apelor.

Din suprafața totală:

- 421,5823 hectare - terenuri proprietate publică a statului;
- 666,0826 hectare - terenuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale;
- 535,5891 hectare - terenuri aflate în proprietate privată.

La ședințele Consiliului Municipal Ungheni, desfășurate în 2023, au fost prezentate mai multe proiecte de decizii privind chestiuni funciare, fiind luate decizii, cum ar fi:

- acceptul primirii în proprietate a 3 terenuri traversate anterior de drumurile naționale, care la moment fac parte din categoria aferent drumurilor publice din intravilan (zona străzilor). Urmare acestei decizii, se va elabora Hotărârea de Guvern privind transmiterea terenurilor din proprietate a statului în proprietate municipală;
- au fost aprobate documentațiile cadastrale pentru 16 terenuri proprietate publică și un teren proprietate privată;
- a fost aprobată transmiterea în locațiune a unui teren adiacent proprietății private;
- au fost modificate și corectate 6 decizii emise anterior;
- au fost acceptate spre adjudecare prin licitație publică spre vânzare - 2 terenuri cu suprafața totală 880 m.p., o încăpere cu suprafața 27,3 m.p.; spre locațiune - un teren cu suprafața 64 m.p.;
- au fost rezoluționate 2 contracte de locațiune funciară, a fost prelungit un contract de locațiune, s-a acceptat transmiterea în sublocațiune a unui teren;
- au fost acceptate spre vânzare 6 terenuri surplus de lângă casele individuale de locuit cu suprafața totală 1952 m.p.;
- au fost transmise în proprietate privată 6 terenuri aferente caselor individuale de locuit cu suprafața totală 5322 m.p.;
- au fost transmise în proprietate raionului Ungheni 3 terenuri traversate de drumuri locale pentru a fi trecute la categoria de drumuri locale de interes raional;
- au fost aprobate materialele de delimitare a 3 terenuri din categoria drumurilor publice din intravilan (zona străzilor).

În 2023, au fost examinate cereri și demersuri privind atribuirea de loturi pentru diferite scopuri, folosirea loturilor de lângă casă, soluționarea litigiilor funciare și alte tematici ce țin de cadastru.

Au fost eliberate **39** de certificate privind modificarea/corectarea adreselor poștale și denumirii străzilor.

În perioada de referință, au fost desfășurate **2 licitații funciare**, unde au fost adjudecate spre vânzare-cumpărare două terenuri cu suprafața totală 880 m.p. și o încăpere cu suprafața de 27,3 m p. la preț total de **828.600 lei** și spre locațiune un teren cu suprafața 64 m.p. adjudecat la 11.000 lei, cu plata de chirie 3.100 lei.

La momentul de față, Primăria are încheiate 34 de contracte de locațiune funciară și 928 de contracte de locațiune a terenurilor pe care sunt amplasate garaje în cooperativele de garaje, precum și 168 de deținători de garaje în cooperative, care achită plata de folosință a terenului public în lipsa contractelor.

Totodată, Primăria municipiului Ungheni face parte din proiectul pilot privind dezvoltarea geoportalului tematic pentru autoritățile publice locale GIS Local, unde în anul 2023 a fost inițiată introducerea datelor privind cadastrul funciar, planșe topografice 1:500 și hărți de prospecțiuni topografice și de execuție, iluminat stradal, panouri publicitare, precum și alte date.

Primăria municipiului Ungheni face parte și din grupul de lucru creat de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru privind dezvoltarea geoportalului Republicii Moldova (geodata.gov.md, geoportalinds.gov.md).

În anul 2023, specialistul în domeniul funciar a susținut examenul la Agenția Relații Funciare și Cadastru și a fost certificat/licențiat în conformitate cu Regulamentul privind certificarea inginerilor cadastrali, aprobat prin Hotărârea Guvernului 524 din 16.05.2006.

DRUMURI

În anul 2023, Primăria a continuat să întreprindă măsuri de îmbunătățire a infrastructurii municipiului.

Astfel, a fost reparată capital strada Tereza Sobolevschi din sectorul Dănuțeni, suma investițiilor fiind de **3.568.564,26 lei**.

Totodată, au fost reparate parțial străzile Constantin Stamati și Burebista.

Au fost reparate porțiuni de drum cu acces în curțile blocurilor locative de pe str. Oleg Ungureanu 7, 9, 9/1 – **1.482.348 lei**.

Au fost reparate porțiuni de drum cu acces în curțile blocurilor locative de pe str. Bogdan Petriceicu-Hasdeu 12, 14, 18, și Vasile Lupu, 3, suma investițiilor fiind de **985.066 lei**.

Totodată, au fost reparate segmente de trotuare de pe str. Bogdan Petriceicu-Hasdeu (segmentul între străzile Boico și Bernardazzi) – **803.525,92 lei**.

Au fost executate lucrări de plombare cu beton asfaltic a 13 străzi din municipiul Ungheni (Burebista, Bălcescu, Iașului, Solidarității, Unghiului, Lacului, Arcașii lui Ștefan, Ion Creangă, Mihai Viteazul, Anton Plămădeală, Eminescu, Romană, Cojbuc) cu o suprafață totală de 2780 mp.

De notat că toate aceste lucrări au fost făcute din banii bugetului Primăriei municipiului Ungheni.

SECURITATE ÎN TRAFICUL RUTIER

În perioada de referință, s-a acordat o atenție sporită securității în traficul rutier, municipiul Ungheni având o rețea dezvoltată de drumuri.

În anul 2023, au avut loc 5 ședințe ale Comisiei pentru Siguranță în Traficul Rutier, în cadrul cărora au fost emise hotărâri cu privire la organizarea și fluidizarea traficului rutier și pietonal pe teritoriul municipiului Ungheni.

Pentru îmbunătățirea condițiilor de trafic, în perioada de referință, pe drumurile din oraș a fost aplicat marcaj rutier, în valoare de **827.839,98 lei**.

A fost implementat proiectul „Treceri de pietoni sigure – călătorii sigure”, finanțat de Federația Internațională de Automobilism, investițiile fiind de **99.859,00 lei**. Astfel a fost securizată trecerea de pietoni de pe strada Mihai Eminescu, ce leagă blocurile de studii ale Liceului „Vasile Alecsandri”.

O atenție sporită a fost acordată supravegherii și mentenanței obiectelor de semaforizare din municipiu. Au fost instalate noi indicatoare rutiere.

REPARAȚII INSTITUȚII PUBLICE

În 2023, în municipiul Ungheni au fost executate lucrări interioare și exterioare, finanțate din bugetul local în valoare totală de circa 22.202.517 lei, după cum urmează:

Grădinița-creșă „Delia”:

- reparație parțială a acoperișului - 290.098 lei;
- schimbarea rețelei de canalizare exterioare și în subsol - 290.123 lei;
- confecționarea și montarea unui foisor dublu (pentru 2 grupe de copii), inclusiv lucrările de amenajare și construcție a căilor de acces - 412.002 lei.

Total - 992.223 lei

Grădinița-creșă „Solnișco”:

- reparație capitală a sălii de muzică – 371.320 lei;
- confecționarea și montarea unui foisor dublu cu amenajarea căii de acces – 386.960 lei.

Total - 758.280 lei

Grădinița-creșă „Guguță”:

- reparația capitală a blocului alimentară, inclusiv rețelele ingineresti – 618.894 lei;
- renovarea fațadei - 678.910 lei.

Total – 1.297.804 lei

Grădinița-creșă „Licurici”:

- reparație capitală a sălii de muzică – 448.634 lei;
- reparație capitală în grupa „Trandafir” – 491.071 lei;
- confecționarea, montarea unui foisor dublu, inclusiv amenajarea căilor de acces – 417.650 lei;
- schimbarea tâmplăriei exterioare – 102.967;
- izolarea termică exterioară a clădirii – 2.786.009 lei;

- reparația capitală a unei porțiuni a sistemului termic – 186.324 lei.

Total – 4.246.570 lei

Grădinița-creșă „Andrieș”:

- reparația capitală a pardoselei în coridoare – 338.650 lei;

- reparația pardoselei în sala de muzică – 75.638 lei.

Total – 414.288 lei

Grădinița-creșă „Steluța”:

- reparația a trei grupe („Albinuța”, „Steluța”, „Spiriduș”) – 857.512 lei;

- reparația capitală a rețelei exterioare de canalizare – 298.625 lei;

- confecționarea și montarea unui foșor dublu, inclusiv amenajarea căii de acces – 412.656 lei;

- izolarea termică exterioară a clădirii – 2.677.777 lei.

Total – 4.246.570 lei

Grădinița-creșă „Tereza Sobolevschi”:

- reparația capitală a casei scării nr. 2 – 239.620 lei;

- confecționarea unui foșor, inclusiv amenajarea căii de acces – 299.636 lei;

- izolarea termică exterioară a clădirii – 2.127.738 lei.

Total – 2.666.994 lei

Palatul de Cultură:

- reparație capitală a vestiarului din subsol – 312.636 lei;

- reparație capitală a sălii de ocupații muzicale „Mini-Song” – 296.342 lei.

Total – 60.8978 lei.

ILUMINAT PUBLIC

Implementarea măsurilor de eficiență energetică, utilizarea rațională a energiei electrice, investițiile în sistemul de iluminat public, reducerea cheltuielilor anuale de exploatare a instalațiilor la iluminatul public s-au aflat în vizorul Primăriei municipiului Ungheni și pe parcursul anului 2023.

În acest sens, supravegherea sistemului de iluminat public s-a aflat în permanență în atenția Primăriei, fiind făcute evaluări și testări, fiind luate măsurile ce se impuneau pentru a îmbunătăți acest serviciu.

Au fost implementate proiecte, menite să îmbunătățească situația în ceea ce privește iluminatul public. Astfel, a fost extins iluminatul public în scuarul din cartierul Dănuteni, pe strada Petru Rareș.

A fost realizat Proiectul „Iluminarea inteligentă a stațiilor de așteptare din municipiul Ungheni și satul Semeni, comuna Zagarancea” finanțat din Fondul de Granturi Mici pentru orașe-poli de creștere (FGM-OPC), în cadrul proiectului „Suport pentru orașele - poli de creștere” / Solidarity Fund PL în Republica Moldova. În rezultat, au fost iluminate 44 de stații de așteptare a transportului public, inclusiv 4 în satul Semeni; au fost dezvoltate capacitățile UIP, prin dotarea cu echipament IT.

SERVICII SOCIALE

Pe parcursul anului, au fost realizate următoarele activități:

- Informarea și consilierea cetățenilor în probleme sociale, protecția drepturilor copilului, probleme juridice, pentru prevenirea situațiilor de risc.

- Identificarea, evidența și asistența copiilor aflați în situație de risc.

Astfel, în anul 2023, au fost deschise 50 de dosare, cu luarea în evidență a 113 copii aflați în situație de risc, dintre care 18 cu grad accentuat de dizabilitate.

Au fost emise 113 dispoziții de luare în evidență a copilului aflat în situație de risc. Ca urmare, acești copii au beneficiat de sprijin familial primar (consilieri juridice, psihologice, ocupaționale) și, ulterior, sprijin familial secundar (suport bănesc în sumă de 4000 lei/copil, alocat din bugetul de stat în cadrul serviciului social de Sprijin familial).

- Examinarea cererilor cu privire la instituirea custodiei asupra copiilor ai căror părinți/unicul părinte sunt plecați peste hotare.

Urmare a examinării cererilor, au fost emise 66 de dispoziții cu privire la instituirea custodiei.

- Recepționarea sesizărilor privind încălcarea drepturilor copilului, copiilor aflați în situație de risc, copiilor victime și în risc de abuz și neglijare.

Au fost recepționate 89 fișe de sesizare, dintre care au fost confirmate 61 de cazuri.

Majoritatea fișelor au parvenit, după cum urmează: instituții educaționale – 6; instituții de ordine publică – 75, alte instituții – 11. Respectiv, copii supuși violenței fizice – 39; violenței sexuale – 3 și violenței psihologice – 19.

Toți acești copii au fost asistați în cadrul serviciilor sociale prin prisma colaborării intersectoriale dintre instituțiile vizate domeniului respectiv (Direcția Educație, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei (DGASPF), SR Ungheni, IP Ungheni, AOFM, ONG-uri și grupuri de inițiativă locală).

- Coordonarea și monitorizarea procesului de aplicare a formelor de protecție a copilului aflat în dificultate.

Au fost scoși din familie și plasați de urgență în serviciul social Asistență Parentală Profesionistă 5 copii, dintre care 4 au fost reintegrați ulterior în familia biologică.

10 copii împreună cu mamele lor, au fost plasați pe o perioadă determinată la Centrul de Asistență Socială și Protecție a Familiei CREDO – timp în care s-a lucrat asupra planului individualizat de asistență. Ulterior, aceste familii, depășind situația în care se aflau, au fost reintegrate în societate. 1 copil rămas fără ocrotire părintească a fost încadrat în serviciul social Tutelă, cu plata indemnizației lunare – tutore fiind bunica de pe linie paternă.

- Deciderea cu privire la închiderea cazurilor.

Au fost desfășurate 4 ședințe ale echipei multidisciplinare din cadrul Primăriei Ungheni. Dat fiind faptul că obiectivele de intervenție au fost atinse, 27 de dosare au fost închise și 51 copii au fost scoși din evidența autorității tutelare locale.

- Participarea în cadrul comisiei de distribuire a ajutorului umanitar.

80 copii au beneficiat de dulciuri, fructe și produse alimentare cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Coletele au fost oferite de către Primăria Ungheni, Biserica Adventistă și statul German.

- Solicitarea informațiilor cu privire la numărul de copii/familii locuitori ai municipiului Ungheni.

Conform scrisorii nr. 01/12131 din 29.12.2023 parvenită de la ASP Ungheni, potrivit datelor din Registrul de stat al populației, în municipiul Ungheni se atestă **4964 de familii cu copii minori.**

- Completarea și eliberarea documentației de serviciu.

Este vorba de: Registrul de evidență a fișelor de sesizare a cazurilor suspecte de violență, trafic și neglijare a copiilor; Registrul de evidență a custodiilor; Registrul de evidență a șomerilor ce efectuează ore în folosul comunității – lunar, între 5-20 persoane efectuează ore în folosul comunității.

Lista variază în funcție de beneficiarii de ajutor social și lunar este generată de către DGASPF Ungheni.

Atribuțiile de serviciu au fost executate în strictă conformitate cu legislația în vigoare și fișa de post.

SERVICIUL JURIDIC

Sarcinile principale ale serviciului juridic țin de asigurarea juridică a activității Primăriei municipiului Ungheni, activând în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative: Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea nr. 25/2008 privind codul de conduită a funcționarului public, Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Deciziile Consiliului Municipal Ungheni (CMU), Regulamentul de organizare și funcționare a Primăriei municipiului Ungheni, aprobat prin decizia CMU nr. 1/14 din 15.02.2019 etc.

În anul 2023, activitatea serviciului juridic s-a axat pe:

- asigurarea juridică a activității autorității administrației publice locale (APL);
- asigurarea legalității actelor emise de către Consiliul Municipal Ungheni (CMU) și primar/viceprimari;
- reprezentarea intereselor CMU și APL în instanțele de judecată, precum și îmbunătățirea calității proiectelor de acte normative.

În perioada de referință, au fost reprezentate interesele APL și CMU în **19 cauze** (cu perioadă îndelungată de examinare) civile și de contencios administrativ, dintre care: încetate - **4 cauze**; aflate pe rol în instanțele de judecată, în ordine de fond - **6 cauze**, (inclusiv 1 cauză suspendată), în ordine de apel - **8 cauze**, în ordine de recurs - **1 cauză**.

Au fost redactate și instrumentate **2 cauze civile** (noi) cu înaintarea spre examinare. Totodată, au fost elaborate **7 referințe**, după cum urmează: la CSJ – 1; la Curtea de Apel Chișinău – 1; la Judecătoria Ungheni – 5.

Au fost elaborate și remise spre:

- informare - 2 Note informative în adresa Procuraturii Ungheni pe domeniul drepturilor copilului;
- executare silită - 1 titlu executoriu.

Au fost pronunțate **3 hotărâri**, toate în favoarea Primăriei municipiului Ungheni, dintre care **2 cauze** au fost încetate, iar 1 - cu drept de atac. Celelalte cauze fie sunt pe rol, fie au fost suspendate.

Au fost atacate în instanțele superioare 2 cauze - la Curtea de Apel Chișinău.

Litigiile existente se împart, în mare parte, în următoarele categorii: funciare, care au obiect principal anularea titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren; privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra unor bunuri imobile; privind repartizarea în natură a lotului de teren; stabilirea modului de folosință a bunurilor imobile; despăgubirea pentru expropriere; litigii privind drepturile copiilor minori.

Totodată, jurista a participat la elaborarea și expertizarea a 236 de dispoziții ale primarului în domeniul protecției drepturilor copilului și a altor domenii; 85 de contracte (de comodat, de locațiune, de vânzare-cumpărare, de achiziții de bunuri/servicii/lucrări, de licitații), cu acorduri adiționale (la necesitate), încheiate de către primar cu terții, prezentate spre semnare; precum și negocierea clauzelor legale contractuale.

COMUNICARE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Comunicare

Comunicarea reprezintă o verigă importantă între autoritățile publice locale și populație. Informarea locuitorilor din prima sursă este nu doar necesară, dar și de mare actualitate. Fiind informați, oamenii înțeleg mult mai bine procesele ce au loc și se implică tot mai activ în viața comunității.

Pe de altă parte, foarte importantă este comunicarea și pentru primărie, căci astfel, datorită comentariilor și reacțiilor, poți afla părerea și opiniile cetățenilor privind activitatea autorităților publice locale, proiectele realizate, evenimentele organizate etc.

Totodată, grație comunicării și informării, este promovată imaginea pozitivă a municipiului Ungheni, ceea ce contribuie la atragerea investițiilor, la dezvoltarea turismului etc.

La ora actuală, Primăria municipiului Ungheni utilizează următoarele modalități de informare:

- site-ul Primăriei municipiului Ungheni – www.ungheni.md

Aici sunt publicate toate informațiile oficiale (regulamente, proiectele de decizii și, ulterior, deciziile Consiliului Municipal, dispozițiile primarului, anunțurile de interes public, comunicate, buletine electronice, știri etc.).

În cadrul auditului realizat de experți din București în toamna anului 2023 pentru obținerea certificatelor ISO 9001:2015 privind sistemul de management al calității și ISO 37001:2016 privind sistemul de management anti-mită, s-a stabilit că pagina web a primăriei cuprinde majoritatea documentelor ce trebuie să fie publice. Pe parcursul anului 2023, au fost create noi rubrici: Calitate și integritate, Arhitectură și urbanism, Capitala Tineretului 2023, Deținători ai titlului „Merite pentru Ungheni”.

Totodată, au fost publicate cu regularitate știrile de interes public.

- pagina de facebook Primăria municipiului Ungheni

Aici sunt plasate știri despre evenimentele organizate de primărie, afișe, anunțuri, galerii foto, spoturi video etc. În medie, zilnic sunt plasate câte 3-4 știri.

Comparativ cu anul 2022, numărul persoanelor ce apreciază pagina respectivă a crescut de la 9632 la **10.576**, iar numărul urmăritorilor – de la 11.584 la **13.756**.

Majoritatea urmăritorilor sunt din Republica Moldova (64,8%), dintre care din Ungheni – 52,7%, din România – 10,6%, Italia – 7,4%, Germania – 3,5%, Marea Britanie – 3,2%. Reieșind din caracterul unor comentarii, putem presupune că, în mare parte, cei din străinătate reprezintă diaspora noastră.

Conform vârstei, 55,8% din urmăritori sunt persoane cu vârsta cuprinsă între 25 și 44 de ani, iar 27,4% - între 45 și 64 de ani.

Numărul vizitelor pe pagina de facebook a fost în 2023 de **206.648**, al mesajelor expediate de către urmăritori – **166**.

Pe parcursul anului 2023, pe pagina de facebook *Primăria municipiului Ungheni* au fost plasate **648** de informații, anunțuri, reportaje foto, video, fiind distribuite, per total, de **12.268** de ori.

Numărul comentariilor a fost de 4559, iar al aprecierilor – de 75.625, ceea ce denotă faptul că lumea este interesată de informațiile prezentate de primărie.

- buletine electronice

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate și plasate pe pagina web a Primăriei municipiului Ungheni 8 buletine electronice, dintre care 4 s-au referit la proiectul „Dezvoltarea transportului prietenos mediului”, câte 2 – la proiectul „Acțiuni durabile de creștere economică prin turism” și, respectiv, „Date memorabile pentru municipiul Ungheni în 2023” și „Program Ziua copiilor 2023”.

- Ziarele "Expresul" și "Unghiul"

În anul 2023, în cele două publicații periodice locale, cu un tiraj total de peste 10 mii de abonați, cu care primăria are încheiate contracte de prestare servicii de publicitate, au fost editate câte 48 de rubrici cu genericul „Primăria Ungheni zi de zi”. În rubricile respective au fost publicate știri despre evenimentele organizate de primărie, interviuri cu genericul „Dumneavoastră întrebați – Primăria răspunde”, anunțuri, comunicate.

De notat că ziarele sunt preferate, de obicei, de persoane cu vârsta de peste 45 de ani, care merită să fie informate din prima sursă despre ceea ce are loc la Ungheni.

Pe parcursul anului 2023, foarte multe informații ale Primăriei municipiului Ungheni au fost preluate de presa națională: atât de paginile web ale unor instituții media, cât și posturile de televiziune și radio. Un interes sporit din partea presei au avut subiectele ce țin de realizarea proiectelor de infrastructură, de inițiativele primăriei în ceea ce privește cultura, mediul, dezvoltarea turismului.

Relații cu publicul

În anul 2023, la Primăria municipiului Ungheni au fost înregistrate **1840** demersuri și **585** petiții de la cetățeni, inclusiv 5 adresări în format electronic.

În corespondența de ieșire au fost înregistrate și expediate **1259** demersuri și răspunsuri la cereri. În perioada vizată, au fost înregistrate 8 cereri repetate. Solicitățile s-au referit la: amenajarea curților și parcărilor auto, privatizarea apartamentului, ajutor material, defrișarea arborilor, reparația străzilor.

Au fost înregistrate 59 de petiții colective, prin care s-a solicitat: amenajarea curților și căilor de acces spre casele cu multe nivele, amenajarea parcărilor în curți, instalarea iluminatului public stradal, instalarea semnelor rutiere pe unele porțiuni de străzi, construirea rețelelor de canalizare, conectarea caselor la sursa de gaze naturale, defrișarea arborilor.

De către organele ierarhic superioare, pe perioada anului 2023, au fost remise primăriei spre examinare 2 petiții. La ambele s-a dat răspuns în termenii stabiliți de legislația în vigoare.

În perioada vizată s-a remarcat o creștere a solicitărilor cu privire la susținerea financiară a unor familii social-vulnerabile sau aflate în situații dificile din punct de vedere financiar, a unor persoane cu probleme medicale sau cu dizabilități.

La ședințele Comisiei pe probleme sociale au fost examinate 249 cereri de acordare a ajutorului material, comparativ cu 169 în anul 2022. Per total, pentru ajutoare a fost alocată suma de 254 mii lei din Fondul de rezervă al Primăriei.

Au fost înregistrate și acceptate 17 solicitări de scutire de plată pentru frecvența grădiniței a copiilor cu grad de dizabilitate.

În perioada aprilie – septembrie, au fost înregistrate 457 de solicitări de înscriere a copiilor la cele 7 instituții de educație timpurie din municipiul Ungheni. Toate solicitările au fost examinate la ședințele Consiliului de înscriere a copiilor în instituțiile preșcolare din municipiul Ungheni și acceptate pentru înscrierea copiilor în grădinițele din oraș.

Se remarcă faptul că cetățenii se implică tot mai mult în viața publică a orașului, ei vin cu petiții către primărie pentru a atrage atenția asupra unor probleme sau propun anumite soluții în situații specifice.

Urmare a analizei făcute, s-a constatat că cetățenii au abordat următoarele probleme:

- reparația drumurilor - 13 cereri;
- amenajarea terenurilor de joacă și parcărilor auto în curți – 9 cereri;
- instalarea iluminatului public – 8 cereri;
- litigii funciare - 6 cereri;
- confirmarea plăților pentru bunurile imobiliare – 16 cereri;
- nemulțumirea locatarilor de funcționarea lifturilor – 3;
- instituirea custodiei asupra copiilor minori - 40 cereri;
- soluționarea problemei câinilor fără stăpîn – 4 cereri;
- solicitări cu privire la reparația acoperișului caselor cu multe niveluri - 4 cereri.

Au fost înregistrate 33 cereri cu privire la obținerea autorizației de tăiere (curățire) a vegetației de pe teritoriul municipiului. Sunt înregistrate cereri prin care se solicită tăierea arborilor în proces de putrefacție și care prezintă pericol ori sunt amplasați în imediata apropiere a blocurilor de locuit, a clădirilor administrative sau instituțiilor de învățământ.

Din luna noiembrie 2023, toată evidența corespondenței de intrare și ieșire se face prin sistemul E-Cancelaria la Ghișeul Unic.

RELAȚII INTERNAȚIONALE

La capitolul relații internaționale, sarcina principală este de a stabili și de a menține relații de colaborare și parteneriat între Primărie și reprezentanții orașelor înfrățite, precum și ai altor orașe, de a iniția și a stabili noi relații internaționale.

La momentul de față, Primăria municipiului Ungheni are semnate acorduri de înfrățire cu 20 de localități din 12 țări.

În anul 2023, au avut loc următoarele evenimente:

Parteneriate în implementarea proiectelor

- O delegație din Ungheni, formată din reprezentanți ai Primăriei municipiului Ungheni, experți și echipa de implementare a proiectului „Dezvoltarea transfrontalieră a transportului prietenos mediului” au participat la o vizită de studiu în municipiul Cluj-Napoca privind modernizarea flotei de transport public, politicile publice în materie de mobilitate urbană și eficiență energetică, implementarea proiectelor europene etc. (februarie)

- A continuat cooperarea dintre primăriile municipiilor Ungheni și Dorohoi (România) în vederea implementării proiectului „Dezvoltarea transfrontalieră a transportului prietenos mediului”.

- În luna martie, membrii Clusterului Turistic Regional Ungheni - 2030 au efectuat o vizită de studiu la Cluj-Napoca, unde a fost semnat Memorandumul de Colaborare între Clusterul Turistic Regional Ungheni – 2030 și Asociația „Cluster Turism Transilvania”, în scopul impulsivării promovării turismului și schimburilor de experiență.

- În perioada mai - iunie 2023, au avut loc 2 vizite turistice la Ungheni, la care au participat 32 de persoane (reprezentanți ai mass-media, autorităților publice locale, centrelor de informare turistică, muzeelor, operatori turistici, meșteri populari) din orașele înfrățite cu municipiul Ungheni: Cluj-Napoca și Iași (România), Tskaltubo și Kutaisi (Georgia), Konin (Polonia).

- În luna iunie au fost desfășurate 2 tabăre de vară „Ungheniul turistic”, la care au participat 32 de tineri jurnaliști, bloggeri și vloggeri din municipiul Ungheni și orașul Kalisz (Polonia), precum și din 5 orașe înfrățite cu Ungheniul: Cluj-Napoca, Iași, Kutaisi, Tskaltubo (Georgia), Konin (Polonia). Tinerii au vizitat obiective turistice din municipiul și raionul Ungheni, au surprins în fotografii cele mai relevante momente din punct de vedere turistic. Fotografiile selectate au fost prezentate în cadrul unei expoziții vernisate în holul Primăriei Ungheni și pe paginile de facebook. Și taberele de vară, și vizitele turistice au fost organizate în cadrul proiectului „Acțiuni durabile pentru creștere economică prin turism” finanțat de UE. În cadrul aceluiași proiect au fost semnate 4 acorduri de cooperare pentru valorificarea potențialului turistic local și regional între entități similare din Ungheni și orașele înfrățite cu municipiul Ungheni. Au fost semnate acorduri de cooperare dintre:

1. muzeele din municipiile Ungheni, Cluj-Napoca și Tskaltubo;
2. Centrele de Informare Turistică Ungheni, Cluj-Napoca, Agenția de turism „Wens Tour” (Cluj-Napoca), Asociația Turistică Ghizii României și Asociația „Dialog pentru Dezvoltare” (Iași);

3. Centrul Cultural Multifuncțional „Regina Maria”, Școala de Arte Plastice „Raisa Cojocaru”, Asociația Meșterilor Populari Clujeni, Asociația „Art Meșteșugurile Prutului” din Iași și Centrul Cultural pentru tineret din Konin;

4. AO Centrul Regional de Dezvoltare Durabilă Ungheni și Uniunea Oamenilor de Știință „Spectri” (Kutaisi).

- În luna octombrie, membrii Unității de implementare a proiectelor din cadrul Primăriei Ungheni au participat la o vizită de studiu în orașul Bistrița, unde s-au familiarizat cu modul de organizare a activității Primăriei de acolo și experiența de implementare a proiectelor, fiind identificate domenii de interes comun și idei de proiect care ar fi eligibile pentru programele europene. A fost propusă și desfășurarea unor activități comune între cele două orașe înfrățite. Vizita de studiu a fost desfășurată în cadrul proiectului „Iluminarea inteligență a stațiilor de așteptare din municipiul Ungheni și satul Semeni, comuna Zagarancea”.

- În 2023, Primăria municipiului Cluj-Napoca a alocat 118,629.77 EUR pentru termoizolarea grădiniței „Steluța” din Ungheni. Este al șaselea proiect finanțat din bugetul local al municipiului Cluj-Napoca pentru Ungheni.

Participarea la festivaluri, concursuri artistice, târguri internaționale, conferințe și mese rotunde

- În mai – august 2023, 3 colective artistice de dans de la Palatul de Clatură din Ungheni au participat la festivaluri și concursuri internaționale organizate la Konin (Polonia), Joniskis (Lituania) și Karmiel (Israel).

- În iunie, colectivul artistic de muzică populară „Măriuțele” de la Centrul Cultural Multifuncțional „Regina Maria” a participat la Festivalul - concurs internațional de muzică populară „Mugurelul” din Dorohoi, unde a obținut premiul mare.

- De Zilele municipiului Ungheni, s-a desfășurat ediția a II-a a „Târgului meșterilor populari și produselor tradiționale locale”, la care au participat circa 80 de producători locali și meșteri populari din regiunea Ungheni și diverse localități din 14 raioane ale Republicii Moldova, precum și 8 meșteri populari din 5 orașe înfrățite cu Ungheni: Cluj-Napoca, Iași, Reghin (România), Kustaisi (Georgia) și Konin (Polonia).

- Reprezentanți din 11 orașe înfrățite cu Ungheni: Joniskis (Lituania), Dalyat El Carmel (Israel), Cluj-Napoca, Iași, Reghin, Dorohoi (România), Noua Suliță și Horishni Plavni (Ucraina), Tskaltubo și Kutaisi (Georgia), Konin (Polonia), au participat la activitățile desfășurate de Zilele orașului, inclusiv panelul de discuții cu genericul „Potențialul turistic al orașelor înfrățite cu municipiul Ungheni. Ungheniul văzut prin ochii turiștilor din țară și străinătate”.

CULTURĂ, TINERET ȘI SPORT

Cultură

Primăria, în colaborare cu instituțiile din subordine: Palatul de Cultură, Muzeul de Istorie și Etnografie, Casa Limbii Române, Școala de Muzică, Școala de Arte Plastice „Raisa Cojocaru”, Centrul de Informare Turistică și Centrul Cultural Multifuncțional „Regina

Maria”, a elaborat și a implementat o serie de activități culturale și de comemorare.

Toate instituțiile de cultură s-au implicat activ în organizarea și desfășurarea evenimentelor culturale din municipiu. De asemenea, au participat la evenimente și festivaluri naționale și internaționale, de unde s-au întors cu premii și distincții importante.

Prin decizia nr. 8/10 a Consiliului Municipal Ungheni din 16.12.2022, anul 2023 a fost declarat „Anul patrimoniului cultural”. Pe parcursul acestui an, au fost investite resurse semnificative în organizarea atât a evenimentelor tradiționale, cât și a celor inovatoare. Accentul a fost pus pe consolidarea valorilor culturale și încurajarea locuitorilor să fie creativi și să participe activ la viața comunității.

Printre activitățile culturale semnificative ale anului 2023 se numără:

- „Poveste de iarnă, drumeție”, spectacol prezentat de „Lupii lui Calancea”;
- Gala Culturii Ungheni;
- Festivalul Internațional de Muzică „Mărțișor-2023” ;
- Spectacolul sonor „Dezleganie”, prezentat de Sergiu CORBU Boldor (România);
- Spectacolul „Hai la teatru”, dedicat Zilei Internaționale a Teatrului;
- Concert aniversar „Școala de muzică, 60 ani de la fondare”;
- Ziua Internațională a dansului;
- Spectacol „Eu sărbătoresc copilăria”, dedicat Zilei Protecției Copilului, eveniment organizat cu suportul UNICEF;
- Festivalul Internațional „Jazz în Chișinău”, ediția XI-a cu o prezentare la Ungheni
- „Joia în parc”, un proiect artistic, tradițional, organizat pe parcursul verii, în fiecare zi de joi, în Parcul Cental „Micul Cluj”;
- „Hora de Ispas”, cu participarea interpretei de muzică populară Lenuța Gheorghită;
- Sărbătoarea „SânziEne unghenene”, organizată de Palatul de Cultură;
- Expoziție-document „Deportările - calvarul familiilor unghenene”, organizată la Muzeul de Istorie și Etnografie din Ungheni;
- Spectacolul „Dosarele Siberiei”, prezentat de Teatrul Național „Mihai Eminescu” în cadrul turneului memoriei, un proiect susținut de Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Culturii și Ambasada SUA la Chișinău;
- Expoziția de porumbei, organizată în Parcul „Micul Cluj”;
- Festivalul de folk „UnFolk”, ediția a II-a;
- Hramul cartierelor: Ungheni Deal, Vasilica și Dănuțeni;
- Masă rotundă cu genericul „Pagini de mit și adevăr în istoria Ungheniului”, organizată de Muzeul de Istorie și Etnografie;
- Alaiul unghenenilor de Zilele municipiului Ungheni;
- „Zi-le de Ungheni”, eveniment organizat cu prilejul Zilelor municipiului Ungheni, cu participarea unor interpreți de muzică populară și pop, a unor trupe îndrăgite din Chișinău;
- Concert „Cu drag de Ungheni”, cu participarea interpretei Mariana Șura;
- Ringul de poezie, ediția a III-a, dedicat Zilei Naționale „Limba Noastră”;
- Concurs de fotografii „Ungheni – orașul meu”;
- „Regina ne unește”, eveniment cultural-artistic, organizat de Centrul Cultural Multifuncțional „Regina Maria”;
- Gala Pomilor de Crăciun;
- Evenimente culturale, prilejuite de sărbătorile de iarnă;

- Târgul de Crăciun;
- „55 de generații în culori”, concert aniversar, prilejuit de aniversarea de 55 de ani ai Școlii de Arte Plastice „Raisa Cojocaru”;
- Concurs de amenajări de Revelion „Ungheniul magic”;
- Spectacol muzical prezentat de formația „Noroc”, organizat de Ministerul Culturii și Primăria Ungheni în cadrul Campaniei Naționale „Hai acasă de Crăciun”;
- Prezentări de filme: „Drumul războiului: Irpen” și „Carbon”.

În contextul Anului patrimoniului cultural la Ungheni, în luna octombrie a fost dezvelită o placă instalată pe frontispiciul Gării feroviare - cel mai vechi edificiu din Ungheni, monument de istorie și arhitectură. E prima placă, de la 1944 încoace, cu informații din istoria gării în limba română și care conține un Qr cod, cu ajutorul căruia doritorii pot citi informația în engleză.

Totodată, Muzeul de Istorie și Etnografie a lansat broșurile: „Parohia „Sfântul Ierarh Nicolae” din Dănuțeni – pagini de istorie și rezistență creștină la Ungheni”; „Gara feroviară Ungheni – pagini de istorie și patrimoniu arhitectural urban”; „Podul feroviar pe Prut la Ungheni – pagini de istorie și patrimoniu industrial”.

Tot în anul 2023, ca rezultat al implementării proiectului „Acțiuni durabile pentru creștere economică prin turism”, a fost inaugurat Centrul de Informare Turistică, care servește ca un hub central pentru informații despre atracțiile din regiunea Ungheni.

La Casa Limbii Române a fost fondat cenaclul literar-artistic „Suflet de poet”, care a editat o culegere de versuri cu genericul „Ungheni – leagănul fericii”, cu suportul financiar al Primăriei Ungheni.

În cadrul evenimentelor artistice și culturale, au fost organizate expoziții de fotografii, expoziții de desene. Primăria municipiului Ungheni a continuat parteneriatul și a colaborat eficient cu instituții și ONG-uri, printre care: Centrul Raional pentru Tineri, Inspectoratul de Poliție, Direcția Educație, Secția Cultură și Turism, CRDD etc.

În anul 2023, prin decizia Consiliului Municipal Ungheni, Primăria municipiului Ungheni a oferit 2 distincții „Merite pentru Ungheni”: Verei Burlacu, profesoară de limbă română, și lui Nicolae Donici, șeful serviciului de salibrizare.

Tineret

Anul 2023 în municipiul Ungheni a fost un an sub semnul tinereții, Ungheniul fiind declarat de către Ministerul Educației și Cercetării „Capitala Tineretului 2023”. Acest succes s-a datorat eforturilor depuse de Primăria municipiului Ungheni și organizațiile obștești din localitate.

De menționat că Ungheniul a mai deținut titlul „Capitala Tineretului” în 2011, fiind prima localitate din Republica Moldova care a obținut acest titlu.

Primăria municipiului Ungheni și organizațiile implementatoare: asociațiile obștești „Alfa Beta”, „Centrul de Dezvoltare Comunitară” și „Făclia”, au coordonat și au realizat un șir de evenimente dedicate tinerilor, printre care:

- evenimentul de lansare „Ungheni - Capitala Tineretului 2023”;
- campania de promovare a voluntariatului „Sunt voluntar – luminez vieți”;
- campania „Inimă de voluntar”;

- ExplorAir - Ziua aventurii în spațiul deschis;
- excursie în lumea hipismului la Școala Republicană de pentatlon sportiv din Ungheni;
- Școala Tinerilor Jurnaliști;
- realizarea unui album cu genericul „Ungheni – oraș al tinereții”;
- Forumul Internațional „Tinerii - ambasadorii schimbării civice”;
- ZIT Ungheni 2023, Ziua Internațională a Tineretului;
- Forumul tinerilor activi;
- Maratonul civic „Ne conectăm prin voluntariat”;
- Săptămâna Tineretului;
- Voluntar FEST 2023;
- Traininguri: „Alegerea meseriei potrivite – cheia bunăstării sociale a tinerilor”; „Angajarea tinerilor – priorități și perspective”;
- Târgul locurilor de muncă;
- Forumul regional de antreprenoriat;
- Programul de Granturi Mici „Schimbarea începe de la TINERi”;
- Campania „Europa pentru TINERi”
- Cursa de Alergări „Tinerețe 2023”;
- Competiții de hipism pentru Cupa „Jacob Ciachir”;
- Gala „Tineri din Ungheni - Super Eroii 2023”.

Un moment deosebit a fost marcarea Zilei Internaționale a Tineretului prin lansarea unui tren cu destinația Chișinău - Ungheni, care a adus la Ungheni peste 200 de tineri din diverse raioane ale Republicii Moldova.

Pe parcursul anului 2023, peste 10.300 de tineri au beneficiat direct de pe urma activităților programului „Ungheni – Capitala Tineretului 2023”, impactul fiind și mai mare, grație parteneriatelor cu: AO „ProBono”, Agenția Națională de Tineret, Ministerul Educației și Cercetării, Centrul Raional de Tineret, instituțiile de învățământ și ONG-uri locale.

În 2023, s-a lucrat asupra elaborării Strategiei de Dezvoltare a Sectorului de Tineret a municipiului Ungheni anii 2023-2028, ea fiind aprobată de Consiliul Municipal la 25.08.2023.

Tot în 2023, cu suportul UKAID și UNICEF, în parteneriat cu Centrul Instruirii și Resurse „Pro Bono”, a fost lansat IDEA HUB - un spațiu prietenos pentru tinerii interesați de educația financiară, de orientarea în carieră, participare civică etc.

Pentru a oferi un spectru mai larg de servicii și activități pentru tineri, acest hub a fost transformat ulterior în Centrul Municipal de Tineret, o instituție publică orientată spre nevoile tinerilor.

În cadrul Primăriei Ungheni activează Grupul de Voluntari „Pro Ungheni”, fondat în 2016, care continuă să se implice în organizarea și desfășurarea diverselor evenimente, în mod special pentru tineri.

Sport

Printre obiectivele principale ale autorității publice locale se numără și stimularea dezvoltării sportului, a activităților de promovare a culturii fizice și a sportului, precum și promovarea stilului sănătos de viață în rândul populației.

În vederea realizării acestor obiective, Primăria municipiului Ungheni colaborează cu instituțiile publice, asociațiile obștești și cluburile sportive din teritoriu.

În prezent, în municipiul Ungheni își desfășoară activitatea 3 școli de sport, 1 Stație Orașenească a Tinerilor Turiști, mai multe asociații obștești în domeniul sportului, 1 club sportiv (FCM Ungheni), în subordinea primăriei fiind Școala sportivă pentru copii și junior și Stația Orașenească a Tinerilor Turiști.

Infrastructura sportivă a municipiului Ungheni este constituită din: Stadionul Central, 12 terenuri de sport în sectoarele periferice ale municipiului Ungheni (Dănuțeni, Ungheni Deal, Ungheni Vale, Centru, Tineretului, Berești-Vasilica), 2 terenuri de tenis de câmp (în Parcul „Micul Cluj” și la Stadionul Central), terenuri de volei (Parcul „Micul Cluj”), de mini-fotbal, 1 skateparc, sală de sport în incinta Școlii de sport pentru copii și juniori, zid de escalare (Stația Orașenească a Tinerilor Turiști).

În perioada de referință, Primăria municipiului Ungheni a organizat diverse activități, care pot fi clasificate, după caracterul lor, în mai multe tipuri:

- activități locale cu caracter tradițional:

campionatele municipiului Ungheni la: șah, joc de dame, tenis de masă, tenis de câmp, volei, minifotbal, baschet, streetbal, baschet;

Cupa municipiului Ungheni la: șah, joc de dame, tenis de masă, tenis de câmp, volei, minifotbal, baschet, streetbal, baschet;

- activități naționale și internaționale:

competiții sportive de Ziua Europei, Ziua internațională a copilului, Ziua Independenței, Zilele orașului, Ziua Sportivului, Turneul Internațional la șah, Cursa internațională de alergări „Tinerețe”, Campionatul Republicii Moldova de alergări pe șosea, Cupa Republicii Moldova la joc de dame, Turneul la hipism pentru Cupa „Jacob Ciachir”, Campionatul Republicii Moldova la veloturism, Cupa Republicii Moldova la joc de dame;

- susținerea sportului de performanță:

În anul 2023, selecționata de atletism din municipiul Ungheni a participat la: „Bucharest 10 km Grand Prix”, „Wizz Air Cluj Napoca Marathon 2023”, „Chișinău International marathon 2023”. Sportivul Iaroslav Buchili a participat la Campionatul mondial la armwrestling de la Alma-Ată. Tot la sportul de performanță putem vorbi de finanțarea și administrarea echipei de fotbal „FCM Ungheni”, care evoluează în Campionatul național la fotbal Divizia „A” – în 2023 a disputat 25 de meciuri oficiale.

Echipa FCM Ungheni U12 a fost susținută financiar pentru participarea la meciurile din cadrul Campionatului Republicii Moldova la fotbal, Liga A, U12 Centru, reușind să se claseze pe locul II și să promoveze, în urma meciurilor de baraj, în Liga Națională. A disputat, per total, 24 de meciuri.

În anul 2023, sportivii din municipiul Ungheni, discipolii Școlii de sport pentru copii și juniori din municipiul Ungheni și ai Stației Orașenești a Tinerilor Turiști au obținut rezultate remarcabile la campionatele naționale, la competițiile internaționale și naționale, cum ar fi: Turneul Internațional la haltere în memoria antrenorului emerit „Grigore Brașoveanu”, Turneul Municipal deschis la haltere „Podețul de Anul Nou 2023”, Campionatul deschis ATO Gagauzia la haltere, Campionatul deschis al municipiului Chișinău și Cupa Open a municipiului Chișinău

la karate do tradițional, Turneul Internațional de șah rapid „Suflet de Român”, Cupa Federației Republicii Moldova la turism sportiv.

Tot în 2023, a fost dat în exploatare terenul de baschet de la Stadionul Central, datorită Proiectului „Sportul unește ungheneni/ SPUN” din cadrul Programului guvernamental „Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3”.

Per total, în anul 2023, au fost organizate și desfășurate în municipiul Ungheni 29 de evenimente sportive.

RESURSE UMANE

La momentul de față, în Primăria municipiului Ungheni sunt angajate **45** de persoane, dintre care: **4** persoane cu funcții de demnitate publică, **14** funcționari publici, **10** specialiști pe bază de contract individual de muncă, **5** contabili, **12** lucrători tehnici. Din numărul total al angajaților, **28** sunt femei și **17** bărbați.

Numărul angajaților în serviciul de salubritate este de: **62**.

Pe parcursul anului 2022, au fost emise în total **965** de dispoziții ale primarului, inclusiv: **404** dispoziții referitor la personal și **565** - activitate de bază.

Au fost implementate procedurile necesare privind evaluarea performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici pentru perioada de activitate a anului 2023

Au fost aduse la cunoștința angajaților primăriei informații cu privire la prevederile legislației referitor la activitatea în serviciul public, au fost oferite consultații.

La solicitarea angajaților, au fost emise adeverințe, certificate etc. Au fost întocmite și prezentate note informative privind datele de personal avizat pe categorii de funcționari publici și de monitorizare a implementării cadrului normativ prin aplicarea reglementărilor Hotărârii Guvernului nr. 201/11.03.2009.

Au fost implementate proceduri de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici pentru perioada de activitate în anul 2021 (Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici – anexa nr.8 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009).

În anul 2023, nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare funcționarilor publici.

Tot în 2023, grație muncii și implicării personalului Primăriei municipiului Ungheni, s-a reușit obținerea Certificatelor ISO 9001:2015 privind sistemul de management al calității și ISO 37001:2016 privind sistemul de management anti-mită.

ACTIVITATEA CONSILIULUI MUNICIPAL UNGHENI

Consiliul Municipal Ungheni este format din **27 de consilieri**, care reprezintă **7 formațiuni politice și independente**, întruniți în 3 comisii de specialitate: Economie, buget și finanțe; Socială; Învățământ, cultură, tineret, sport. Pe parcursul anului 2023, a avut loc o conlucrare productivă între Primărie și Consiliul Municipal Ungheni.

În perioada de referință, au fost convocate **10** ședințe ale Consiliului Municipal, inclusiv 5 ședințe extraordinare.

Au fost examinate și adoptate, per total, 159 de chestiunii. Toate deciziile adoptate de Consiliul Municipal au fost supuse controlului obligatoriu de legalitate de către Cancelaria de Stat, fiind incluse în RSAL (Registrul de Stat al Actelor Locale) și toate au fost considerate legale. Pe parcursul anului 2023, nici un act aprobat de către Consiliul Municipal Ungheni sau emis de primar nu a fost notificat.

Majoritatea deciziilor adoptate au fost executate în termenii stabiliți. Unele, mai recente, se află în proces de executare.

Chestiunile examinate au vizat diverse aspecte din toate domeniile, inclusiv: infrastructură, regim funciar și cadastru, arhitectură și urbanism, educație și cultură, sport, susținerea persoanelor defavorizate etc.

Grație bunei conlucrări între Primărie și Consiliul Municipal, a fost posibilă soluționarea unui număr important de probleme, care au dus la dezvoltarea în continuare a municipiului și creșterea calității vieții oamenilor.

Totodată, la solicitarea cetățenilor, secretarul Consiliului Municipal Ungheni a eliberat:

- 1330 adeverințe (privind componența familiei, suportare cheltuieli de înmormântare etc.);
- 98 procuri (pentru primire pensii, alocații etc.).

EXECUTAREA BUGETULUI

Bugetul municipal Ungheni pentru anul 2023, aprobat în lectură finală prin Decizia Consiliului Municipal nr. 8/3 din 16 decembrie 2023, constituia la partea de venituri 158781.4 mii lei, iar la cheltuieli - 154616.3 mii lei, cu un sold bugetar de 4165.1 mii lei.

În procesul executării bugetului au fost operate modificări în baza deciziilor Consiliului Municipal, partea de venituri a fost majorată față de bugetul aprobat inițial cu 39088.8 mii lei, inclusiv din:

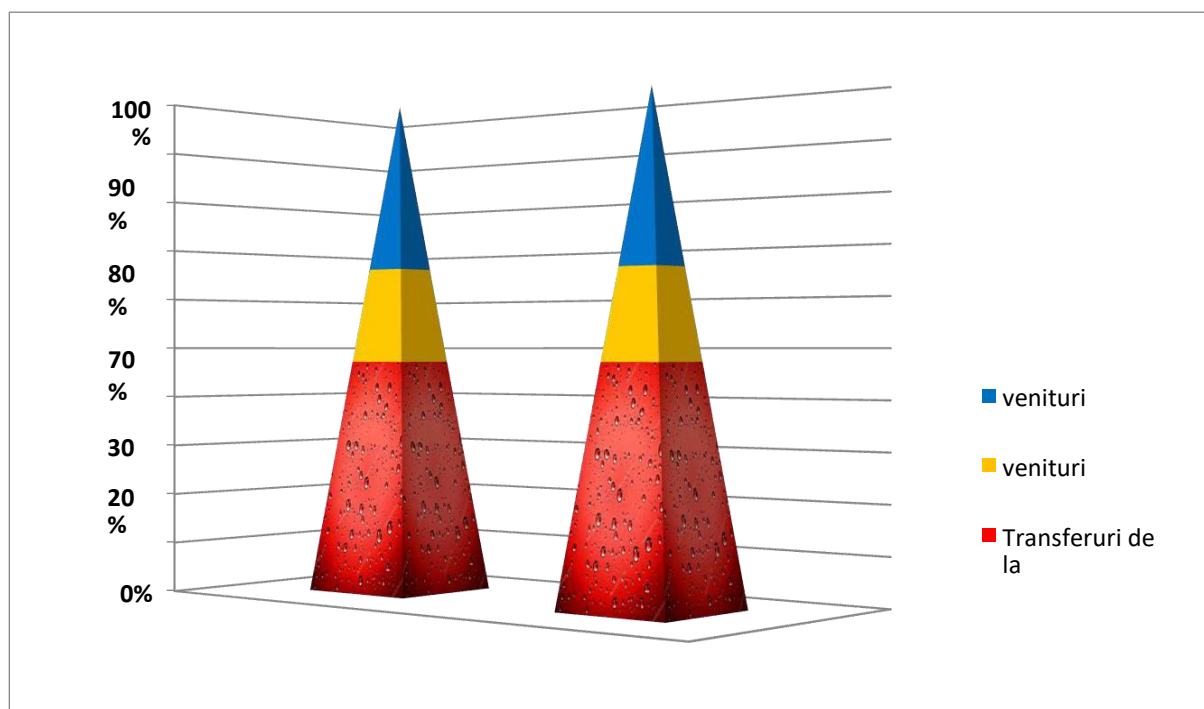
- impozite și taxe locale - 6306.9 mii lei;
- venituri din vânzarea serviciilor - 829,7 mii lei;
- granturi primite de la organizațiile internaționale - 10797.7 mii lei;
- donații voluntare pentru cheltuieli capitale din partea Primăriei Municipiului Cluj-Napoca pentru termoizolarea clădirii Grădiniței-creșă „Steluța” - 2336,0 mii lei;
- transferuri primite cu destinație specială - 16356.9 mii lei;
- transferuri primite între instituțiile bugetului de stat și bugetul APL de nivelul I - 2461.6 mii lei.

Bugetul municipal pe anul 2023 a fost executat la partea de venituri în sumă de 196627,7 mii lei sau în proporție de 99,4% față de prevederile planului precizat anual de 197870,2 mii lei.

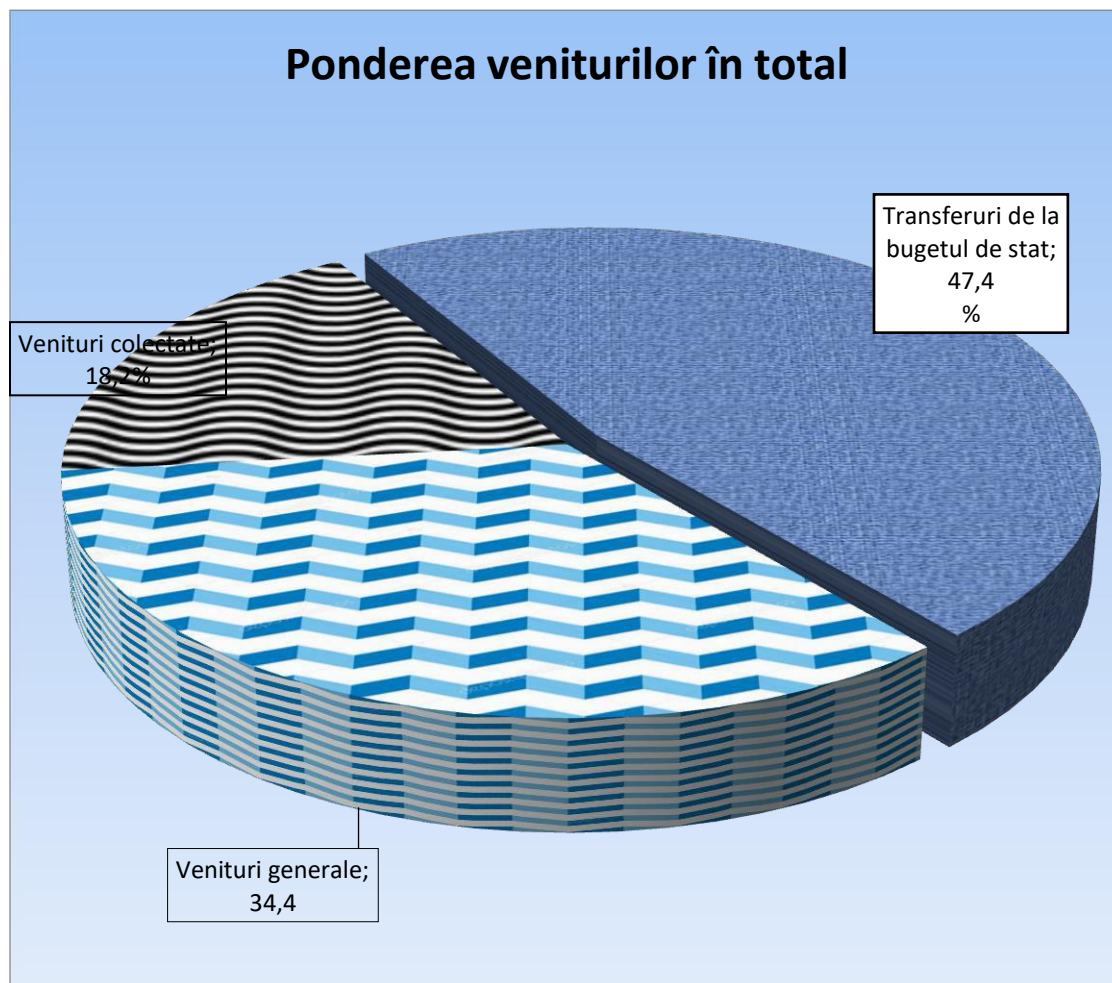
Evoluția executării principalelor indicatori de resurse a bugetului mun. Ungheni pe anul 2023 se prezintă în următorul tabel: (mii lei)

	Aprobat venituri 2023	Precizat venituri 2023	Executat 2023	Devieri precizat/executat	
				suma	%
Venituri generale	60525,9	66767,8	67705,0	937,2	101,4
Venituri colectate	23689,9	37718,3	35726,0	-1992,3	94,7
Inclusiv:					
Servicii prestate de instituții	5421,9	6251,6	5894,2	-357,4	94,3
Donații voluntare		3401,0	2394,5	-1006,5	70,4
Granturi primite	18268,0	28065,7	27437,3	-628,4	97,8
TOTAL transferuri	78120,8	93384,1	93196,7	-187,4	99,8
<i>inclusiv:</i>					
Transferuri cu destinație generală	4283,1	13023,4	13023,4		100
Transferuri cu destinație specială	70282,5	77899,1	77898,9	-0,2	99,9
Transferuri primite între instituțiile bugetului de stat și bugetul APL		2461,6	2274,4	-187,2	92,4
TOTAL venituri	158781,4	197870,2	196627,7	-1242,5	99,4

Executarea veniturilor bugetului mun. Ungheni pe anul 2023 se prezintă în următoarea diagramă:

Încasarea veniturilor pe anul 2023 și ponderea tipurilor de încasări în totalul părții de venituri a bugetului mun. Ungheni se prezintă în următoarea diagramă:

1. Defalcările de la veniturile generale de stat în anul 2023 au constituit suma de 51242,2 mii lei, din care:

1.1. Impozitul pe venit de la persoanele fizice (IVPF) cota procentuală constituind 50% din totalul IVPF calculat în localit. (1111) –51242,2 mii lei, inclusiv: impozitul pe venitul reținut din salariu 49652,5 mii lei, impozitul pe venitul persoanelor fizice declarat și/sau achitat 1076,2 mii lei, impozitul pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosința a proprietății imobiliare 212,1 mii, impozitul pe venit persoanelor fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi 23,3 mii lei, impozitul pe venitul persoanelor fizice ce desfășoară activități independente în domeniul comerțului 278,1 mii lei.

2. Veniturile proprii în sumă de 52188,9 mii lei, înclud în componența următoarele venituri: Impozitul pe bunurile imobiliare în sumă de 4903,6 mii lei ,taxe locale in sumă de 10563,0 mii lei, taxa pentru patenta de de întreprinzător in sumă de 591,7 mii lei, arenda terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă în sumă de 389,7 mii lei, incasări de la serviciile cu plată in sumă de 5894,2 mii lei, granturi primite 27437,3 mii lei, donatii voluntare 2397,5 mii lei și alte incasări în sumă de 11,9 mii lei.

3. Transferuri primite între bugetul de stat și bugetul municipal Ungheni în sumă de 93196,7 mii lei, se prezintă după cum urmează:

- transferuri curente primite cu destinație specială pentru învățămîntul preșcolar și extrașcolar suma de 74816,4 mii lei;
- transferuri cu destinație specială pentru școli sportive în sumă 3082,5 mii lei;
- transferuri curente primite cu destinație generală 13023,4 mii lei;
- transferuri capitale primite cu destinație specială 2274,4 mii lei;

Executarea părții de venituri pe anul 2023 a bugetului municipiului Ungheni este in propoție de 99,4%, comparativ cu prevederile precizate și se prezintă în următoarea tabelă:

Executarea bugetului municipal la partea de venituri pe anul 2023 (mii lei)

Denumirea veniturilor	cod CO 1-4	Aprobat	Precizat	executat 2023	Devieri	
					Suma	%
1		3	4	5	6=5-4	7
<u>Venituri. total</u>		158781,4	197870,2	196627,7	-1242,5	99,4
Impozit pe venitul persoanelor fizice	111	45230,0	49708,0	51242,2	1534,2	103,1
Impozitul pe buurile imobiliare	132	5130,0	5273,4	4882,1	-391,3	92,6
Impozitul privat	133		21,5	21,6	0,1	100
Taxa locale	1144	8485,0	10779,0	10563,0	-216,0	98,0
Taxa pentru patenta de întreprinzător	145	1300,0	600,0	591,7	-8,3	98,6
Granturi primite	321	18268,0	28065,7	27437,3	-628,4	97,8

Arenda terenurile cu altă destinație	415	250,0	355,0	389,7	34,7	109,8
Incasari de la prestarea serviciilor	423	5421,9	6251,6	5894,2	-357,4	94,2
Amenzi și sancțiuni	431	5,0	5,0	3,0	-2,0	60,0
Donații voluntare pentru cheltuieli	442		3401,0	2394,5	-1006,5	70,4
Alte incasări	451	125,9	25,9	11,7	-14,2	45,2
Tansferuri	912	74565,6	93384,1	93196,7	-187,4	99,8

Conform anexei nr. 1 la Decizia Consiliului Municipal Ungheni nr. 2/2 din 29.03.2024 este prezentată executarea părții de venituri pe tipuri conform codurilor ECO.

Cheltuielile bugetului

Pentru anul 2023, cheltuielile bugetului municipal Ungheni au fost executate în sumă totală de 207414.2 mii lei sau în proporție de 98,9% din suma totală precizată de 209786.6 mii lei, cu o creștere de 45919,0 mii lei față de cheltuielile executate în anul 2022.

Structura instituțiilor publice întreținute din mijloacele bugetului pe anul 2023 se prezintă în următorul tabel:

Nr. d/o		Total bugetul mun. Ungheni			
		numărul instituțiilor	numărul unităților	inclusiv:	
				Femei	Bărbați
1	2	3			4
1	Instituții preșcolare	8	359.6	326	34
2	Instituții extrascolare	3	72.1	38	34
3	Instituții de cultură, sport, tineret, culte și odihnă	7	107.4	42	65
4	Instituții de stat cu destinație generală	2	52.2	34	18

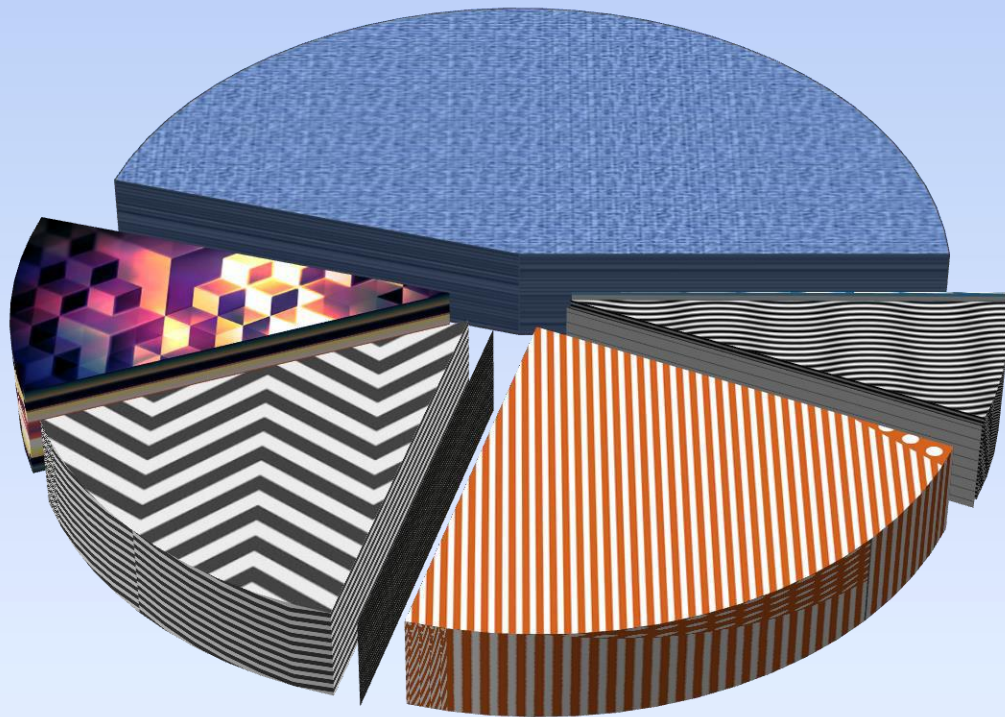
5	Instituții gospodăria serviciilor comunașle	1	86.6	19	68
6	Alte instituții de învățământ	1	1,5	2	
TOTAL		22	679.4	461	219

Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale

Executarea cheltuielilor bugetului mun. Ungheni pe anul 2023 pe principalele grupe funcționale în valoare nominală și ca pondere, în total cheltuieli, se prezintă:

Denumirea grupelor principale	Gr. pr	2023 precizat		2023 executat		Executat față de precizat pe an	
		suma (mii lei)	ponderea în suma totală (%)	suma (mii lei)	ponderea în suma totală (%)	Devieri (+/-)	În %
1	2	3	4	5	6		
Servicii de stat cu destinație generală	01	14095.2	6,7	13976.4	6,7	-118,8	99.0
Servicii în domeniul economiei	04	49410.3	23.6	47404.0	22.8	-2006,3	95.9
Alte servicii cu destinație generală	01	-5599,6	-2.6	-1295,1	-0,5	4304.5	23.1
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	06	22082.4	10,5	21560.3	10.4	-522,1	97.6
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	31688.2	15,1	30884.0	14,9	-804.2	97.5
Învățământ	09	97834,5	46,6	94628.9	45,6	-3205.6	95,8
Protecție socială	10	275.6	0,1	255.7	0,1	-19.9	100
TOTAL		209786.6	100	207414.2	100	-2372.4	98,9

Ponderele principalelor grupe în totalul cheltuielilor bugetului mun.Ungheni

Ponderele esențială în volumul cheltuielilor bugetului municipal pentru anul 2023 revine cheltuielilor de personal, ce constituie 72683.6. mii lei sau 35% din totalul cheltuielilor.

Executarea cheltuielilor de personal în 2023 în prisma funcțiilor se prezintă în următorul tabel:

Denumirea grupelor principale	Gr. principlă	Total cheltuieli	inclusiv	Ponderea ch.person al în total cheltuieli	Ponderea ch.de personal la nivel de grupă principală în total ch.personal
			cheltuieli de personal		
1	2	3	4	5=4/3*100	6
Servicii de stat cu destinație generală	01	13976.4	6796.4	48,6	9,4
Servicii în domeniul economiei	04	47404.0	199.4	0.4	0.3
Alte servicii cu destinație generală	01	-1295.1			
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	06	18283,4	5911.1	32,3	8,1
Iluminare stradală	06	3276.9			
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	30884,0	11112.0	36.0	15,3
Învățământ	09	94628.9	48664.7	50.3	66.9
Protecție socială	10	255.7			
TOTAL cheltuieli		207414.2	72683.6		100

Executarea cheltuielilor și activelor nefinanciare a bugetului municipal pe anul 2023 conform clasificăției economice.

Cod	Grupa principală	Anul 2023			Devieri	
		Aprobat	Precizat	Executat	Suma (mii lei)	%
1	2	3	4	5	6	7
	Total cheltuieli	154616.3	209786.6	207414.2	--2372.4	98.9
21	Cheltuieli de personal	60218.1	72922.4	72683.6	-238.8	99,7

22	Bunuri și servicii	26771.5	37056.2	35428.3	-1628.0	95,6
24	Dobânzi	495.0	650.2	608.7	-41.5	93.6
25	Subsidii		371.7	371.7		100
27	Prestații sociale	1565,5	4281.8	4047.8	-234.0	94.5
28	Alte cheltuieli	12563.1	13878.8	13512.0	-366.8	97.4
31	Mijloace fixe	37687.3	68694.2	66065.7	-2628,5	96,2
33	Stocuri de materiale circulante	15315.8	16978.8	15376.6	-1602.2	90.6
37	Active neproductive		-5047,6	-680,2	4367.4	13.5

Executarea cheltuelilor din contul mijloacelor alocate din Fondul de rezervă a bugetului municipal pe anul 2023

	Decizia nr/data	Alocat(lei)	Executat(lei)	Destinația
1	Decizia nr. 1/11 din 27.01.2023	16000	16000	Ajutor material unic
2	Decizia nr. 2/10 din 31.03.2023	54600	54600	Ajutor material unic
	Decizia nr. 2/9 din 31.03.2023	250000	238500	Procurare bilete la tabăra de zi
	Decizia nr. 3/12 din 16.06.2023	54000	54000	Ajutor material unic
	Decizia nr. 4/4 din 03.07.2023	20000	20000	Procurare foi de ardezie
	Decizia nr. 5/13 din 25.08.2023	7500	7500	Procurare foi de ardezie
	Decizia nr. 5/12 din 25.08.2023	46800	44800	Ajutor material unic
	Decizia nr. 6/4 din 05.10.2023	45400	45400	Ajutor material unic
	Decizia nr. 7/2 din 09.10.2023	66816	66816	Suportarea chelt de cazare echipa Școlii Sportive
	Decizia nr. 10/26 din 22.12.2023	38800	37800	Ajutor material unic
	Total.	599916	585416	

Pentru efectuarea lucrărilor de reparații capitale la clădirile instituțiilor preșcolare și construcțiilor speciale, conform Deciziei Consiliului Municipal Ungheni nr 3/2 din 16.06.2023, a fost contractat un împrumut bancar în sumă de 10000.0 mii lei, contract de credit nr. 202301348 din 29.08.2023. Din contul împrumutului contractat au fost achitate lucrările de reparație capitală la clădirile instituțiilor preșcolare în sumă de 5979,7 mii lei, inclusiv: Grădinița creșă „Tereza Sobolevschi” - 2127,9 mii lei, Grădinița creșă „Licurici” - 2790,9 mii lei, Grădinița creșă „Guguța” - 678,9 mii lei, Grădinița creșă „Steluța” - 382,0 mii lei. Pentru efectuarea lucrărilor la reparația capitală a drumului de pe str. Tereza Sobolevschi - 3568,5 mii lei și str. Constantin Stamati - 451,8 mii lei.

CONCLUZII

Acest raport reprezintă nu doar o trecere în revistă a ceea ce s-a realizat în anul 2023 de către angajații Primăriei municipiului Ungheni, ci și un material de reflecție și de analiză.

În contextul preocupărilor APL pentru o reală deschidere și transparență, datele prezentate pot oferi tuturor celor interesați o imagine generală asupra activității Primăriei Ungheni, asupra modului de soluționare a problemelor comunității și viziunii privind viitoarele proiecte.

Primăria municipiului Ungheni
str. Națională 7,
Republica Moldova

Telefon +373 236 22577

E-mail: anticameraprimaria@gmail.com